

A naopak školy se mohou stát centry pro získávání zdrojů pro rozvoj komunity (Field, Kuczera a Pont, 2007). Školy totiž mohou úzce spolupracovat s místním zdravotnictvím, rekreačními zařízeními, mládeží, policií a dalšími místními institucemi, prostřednictvím kterých se mohou zaměřit na externí a rodinné překážky stojící v cestě vzdělávání žáků. V některých vzdělávacích soustavách školy nabízejí odborníky přímo ve školách a ti pak poskytují doplňkové služby žákům i jejich rodičům. Je prokázáno, že takové rozšíření školských služeb dokáže přitáhnout rodiny, které by jinak nebyly ochotny se do procesu vzdělávání zapojit. „Program vzdělávacích komunitních center tohoto století“ (Century Community Learning Center Program) zavedený v USA je jedním z příkladů. Tento program se zaměřuje na transformaci škol na komunitní centra, kdy školy fungují mimo klasické kurikulum a stimulují vzdělávání i doplňkovou výuku zaměřenou na zvýšení čtenářské gramotnosti pro všechny.

Závěr: politiky, které mohou pomoci znevýhodněným školám a jejich žákům ke zlepšení

Školy s většími podíly znevýhodněných žáků čelí většímu riziku problémů, které mohou vyústit v nízkou výkonnost a ta pak ovlivní systémy vzdělávání jako celky. Znevýhodněné školy s nižší výkonností často postrádají vnitřní kapacitu nebo podporu, kterou potřebují ke svému zlepšení, protože vedoucí pracovníci škol, učitelé, prostředí, v němž školy působí, třídy i blízká sousedství často nenabízejí kvalitní možnosti vzdělávání pro většinu znevýhodněných žáků. Ukazuje se, že pět doporučení obsažených ve školských politikách je efektivních při zlepšování znevýhodněných škol s nižší kvalitou výuky.

1. Posílit a podpořit vedení a řízení škol

Řízení školy je východiskem k transformaci znevýhodněných škol s nízkou výkonností, avšak často platí, že vedoucí pracovníci škol nejsou dobře vybráni, připraveni a podporováni při výkonu svých funkcí na těchto školách. Aby bylo možné posílit jejich schopnosti, programy na přípravu řízení škol by měly poskytovat obecné odborné znalosti i specializované znalosti zaměřené na zvládání problémů, které se v těchto školách objevují. Je možné rozvíjet koučing, mentoring a sítě, které by dále podpořily vedoucí pracovníky v dosahování trvalých změn. Pokud školy chtějí přitáhnout a udržet si kompetentní vedoucí pracovníky, politiky musí poskytovat dobré pracovní podmínky, systémovou podporu a pobídky.

Kdykoliv je to nutné, měla by být zvažena podpora restrukturalizace škol. Rozdělení znevýhodněných škol s nízkou výkonností, spojování menších škol a uzavírání těch, které nesplňují standardy, i to může být v určitém kontextu řešení.

2. Stimulovat atmosféru a prostředí školy, které bude podporovat vzdělávání

Znevýhodněné školy s nižší výkonností čelí riziku složitých prostředí pro vzdělávání. Politiky, které jsou specifické pro tento typ škol, se musí více než politiky v jiných školách zaměřit na tyto oblasti: stanovit priority rozvoje pozitivních vztahů mezi učiteli a žáky a mezi učiteli navzájem i mezi žáky navzájem, podporovat využívání datových informačních systémů pro diagnózu prováděnou ve školách, aby bylo možné identifikovat žáky, kteří se s učením potýkají, a faktory, které vedou k narušování výuky, poskytovat přiměřené poradenství a mentoring zaměřený na podporu žáků a jejich hladký přechod do dalšího stupně vzdělávání. Tyto školy mohou navíc těžit i z alternativní organizace vyučování, včetně délky vyučovacího týdne nebo školního roku, a přínosná může být i změna velikosti tříd. V některých případech může být vytváření menších tříd a škol politikou, která posílí interakci mezi žáky navzájem a mezi žáky a učiteli a povede k lepším strategiím vzdělávání.